

HARCERSKIE ZASADY PISOWNI | 2026

PISOWNIA NAZW JEDNOSTEK ZHP

- W materiałach, dokumentach, informacjach wewnętrznych nazwy jednostek harcerskich można pisać bez skrótowca „ZHP”.
- Chorągiew, hufiec, namiestnictwo, komisja stopni instruktorskich, kapituła stopni wędrowniczych, związek drużyn, szczepek – piszemy wielką literą tylko jeśli mowa o konkretnej jednostce, np. Chorągiew Śląska ZHP, Hufiec ZHP Poznań-Śródmieście „Siódemka”, Hufiec Warszawa-Praga-Południe, Hufiec Ziemi Cieszyńskiej, Szcepek 423 WDHIGZ „Dąbrowa”.
- Jeśli wymieniamy jednostki, słowa „chorągiew”, „hufiec”, „związek drużyn”, „szcepek” piszemy małą literą, a nazwy wielką, np. **wzięły chorągwie: Mazowiecka, Warmińsko-Mazurska, Ziemi Lubuskiej.**
- Jeśli używamy słowa „chorągiew”, „hufiec”, „drużyna” itp., pisząc w domyśle o konkretnej jednostce, ale nie wymieniac jej nazwy, to piszemy małą literą, np. **nasza chorągiew, w naszym hufcu, w sąsiednim szczepe.**

PISOWNIA NAZW WŁADZ ZHP

- Komisje rewizyjne, sądy harcerskie, komendy – piszemy wielkimi literami, jeśli mowa o konkretnej władzy, np. **Centralna Komisja Rewizyjna ZHP, Sąd Harcerski Chorągwi Krakowskiej ZHP, Komisja Rewizyjna Hufca ZHP Warszawa-Wola, Komenda Hufca ZHP Gdańsk-Śródmieście.**
- O konkretnej władzy, ale nie wymieniac jej nazwy, piszemy małymi literami, np. **komisja rewizyjna stwierdziła uchybienia, powołano sąd harcerski.**
- Skrótowce nazw władz piszemy zawsze wielkimi literami, np. **KH, KRH, KCh** (nie KCH).

PISOWNIA NAZW WYDZIAŁÓW, KOMISJI I INNYCH ZESPOŁÓW

- Nazwy wydziałów GK ZHP, zespołów, inspektoratów – piszemy wielkimi literami (z wyjątkiem przyimków i spójników), np. **Wydział Komunikacji i Promocji GK ZHP, Wydział Pracy z Kadra GK ZHP, Centralna Szkoła Instruktorska ZHP, Zespół ds. Harcerstwa Polskiego za Granicą, Harcerska Szkoła Ratownictwa ZHP, Inspektorat Drużyn Obronnych, Rada Drużynowych.**
- Powyższa zasada dotyczy również nazw zespołów, referatów, komisji w chorągwiach i hufcach, np.: **Namiestnictwo Harcerskie Hufca**

ZHP Pruszków, Referat Wędrowniczy Chorągwi Łódzkiej ZHP, Chorągiewna Szkoła Instruktorska „Iluminacja”, Kapituła Wyróżnień Chorągwi Wielkopolskiej ZHP.

- O konkretnym wydziale, zespole itd., ale nie wymieniac jego nazwy, piszemy małymi literami, np.: **inspektorat przeprowadził szkolenie, powołano komisję stopni instruktorskich.**
- Skrótowce nazw jednostek piszemy zawsze wielkimi literami, a litery oznaczające przyimek lub spójnik – małą literą: np. **WPzK, WKiP, CSI, CKSI, HSR.**

PISOWNIA NAZW FUNKCJI

- Zasada ogólna: tam, gdzie to możliwe, stosujemy formy żeńskie, np.: **drużynowa, namiestniczka, zastępczyni, komendantka, przewodnicząca, naczelniczka.**
- Funkcje pełnione przez jedną osobę (bez nazwisk i z nazwiskami) piszemy małymi literami np. **prezydent RP wręczył..., przewodniczący ZHP spotkał się z... oraz prezydent RP Karol Nawrocki, przewodniczący ZHP hm. Krzysztof Pater, naczelniczka ZHP hm. Martyna Kowacka.**
- Jednoosobowe funkcje (władz ZHP i nieharcerskie) można zapisać wielkimi literami, pod warunkiem że nazwa taka odnosi się do konkretnej osoby i występuje w pełnym brzmieniu, np. **Prezydent RP wręczył..., Przewodniczący ZHP spotkał się z... oraz Prezydent RP Karol Nawrocki, Przewodniczący ZHP hm. Krzysztof Pater, Naczelniczka ZHP hm. Martyna Kowacka.**
- Funkcje pełnione przez jedną osobę pisze się wielką literą w aktach prawnych, np. **Nie można łączyć funkcji Przewodniczącego ZHP oraz Naczelnika ZHP z jakąkolwiek inną funkcją we władzach ZHP.**
- Jeśli piszemy niepełną nazwę funkcji (bez ZHP) jako wyraz pospolity – też używamy małej litery, np. **przewodniczący spotkał się z..., naczelniczka wręczyła wyróżnienia, komendantka hufca przywitała gości.**
- Inne funkcje piszemy małymi literami, np. **drużynowy, szcepowy, namiestnik, kierownicza, zastępczyni kierownika, zastępczyni naczelnika ZHP.**
- Wielkimi literami piszemy nazwy funkcji ze względów grzecznościowych (np. w pismach), np. **Panie Burmistrzu, Druhu Przewodniczący, Druhu Komendantko.**

HARCERSKIE ZASADY PISOWNI | 2026

PISOWNIA TERMINÓW HARCERSKICH

- Obietnica Zucha, Prawo Zucha, Przrzeczenie Harcerskie, Prawo Harcerskie, Zobowiązanie Instruktorskie – piszemy wielkimi literami.
- Wielkimi literami piszemy: Statut ZHP, Podstawy Wychowawcze ZHP, System Pracy z Kadra, Model Przywództwa w ZHP, Kultura Organizacyjna w ZHP, System Stopni Instruktorskich, Kodeks Instruktorski, Harcerski System Wychowawczy, System Instrumentów Metodycznych, Safe from Harm.
- Małymi literami: metoda harcerska, system małych grup, uczenie w działaniu itd.
- Wielkimi literami: Próba Harcerza, Próba Harcerki, Naramiennik Starszoharcerski, Naramiennik Wędrowniczy.
- Sprawności – słowo „sprawność” piszemy małą literą, nazwa wielkimi literami, np. *sprawność* Strażnika/Strażniczki Ognia, *sprawność* Ziela-rza/Zielarki.
- Wyzwania, tropy – małą literą, zaś ew. nazwa tropu od wielkiej litery, w cudzysłowie, np. *trop „Bajkopisarze”*.

PISOWNIA NAZW STOPNI

- Nazwy stopni piszemy małą literą, np.: *zuch* ochoczy, *samarytanka*, *harcercz* orli, *harcerka* Rzeczypospolitej, *przewodnik*, *harcmistrzy*ni.
- Skróty nazw stopni piszemy, podobnie jak inne skróty, np. tytułów naukowych, zgodnie z zasadami ortografii, czyli jeśli ostatnią literą skrótu nie jest ostatnia litera słowa – stawiamy kropkę; piszemy więc: *hm.*, *phm.*, *pwd.*, *sam.*, ale *HO*, *HR*. Na tej samej zasadzie piszemy: *druhna*, *druhnie*, *druha*, *druhowi* – skrót *dh.*, ale *druh* – skrót *dh* (bez kropki).
- Skróty nazw stopni piszemy zawsze bezpośrednio przed imieniem (inicjałem imienia) i nazwiskiem, po ew. innych skrótach, np. *prof. dr hab. hm.* Adam Massalski, *ks. hm.* T. Kozłowski.

PISOWNIA SŁÓW

ZJAZD, ZLOT, ZŁAZ, RAJD

- Jeśli mówimy o konkretnym przedsięwzięciu (jest to nazwa) – wtedy piszemy wielką literą, np. 43. *Zjazd* Nadzwyczajny ZHP, 44. *Zjazd* ZHP, Centralna *Akcja* Szkoleniowa, 55. *Rajd* Arsenał, XXXIII *Zjazd* Seniorów i Starszyzny Harcerskiej ZHP, Wędrownicza Watra 2026.
- W pozostałych przypadkach – małą literą, np. na *zjeździe* przyjęto uchwałę, podczas *zlotu* odbyło się uroczyste ognisko.

PISOWNIA NAZW PRZEDSIĘWZIĘĆ PROGRAMOWYCH

- Wielkimi literami (z wyjątkiem przyimków i spójników), np. *Betlejemskie Światło Pokoju*, *Dzień Myśli Braterskiej*.
- Programy, propozycje programowe ZHP – „program”, „propozycja programowa” piszemy małą literą, nazwa w cudzysłowie (pierwsze słowo wielką literą, pozostałe małą), np. *program „Dobrze być sobą”*, *propozycja programowa „Ekonomia jest kobietą”* albo bez cudzysłowu, wielkimi literami, np. *Akcja Łączenia Drużyn*.

PISOWNIA NAZW ODZNAK, ODZNACZEŃ I WYRÓŻNIEŃ

- *Krzyż* Harcerski, *Znaczek* Zucha.
- *Brażowa* (Srebrna, Złota) *Odznaka* Kadry Kształcącej, skrót: *BOKK*, *SOKK*, *ZOKK*.
- *Brażowy* (Srebrny, Złoty) *Krzyż* „Za Zasługi dla ZHP”.
- *Medal* Wdzięczności ZHP.
- *Honorowe Wyróżnienie* „Niezawodnemu Przyjacielowi”.
- *List Pochwalny* Naczelniczki ZHP.
- *Srebrna* (Złota) *Honorowa Odznaka* Ruchu Przyjaciół Harcerstwa (RPH).

PISOWNIA NAZW OŚRODKÓW HARCERSKICH

- Wielką literą, w cudzysłowie: „*Perkoz*”, „*Głodówka*”, „*Funka*”, ale: ośrodek na *Głodówce* (na polanie *Głodówka*), HCEE w *Funce* (nazwa miejscowości), ale: w „*Perkozie*” (nie ma miejscowości *Perkoz*).

PISOWNIA TYTUŁÓW

- Uchwały i decyzje władz ZHP – słowo „uchwała”, „decyzja” piszemy wielką literą tylko wtedy, gdy jest to pierwsze słowo pełnej nazwy dokumentu, np. *Uchwała Rady Naczelnej ZHP nr 66/XLII z 23 listopada 2025 r. w sprawie zasad ponownego ubiegania się o członkostwo w ZHP*, *Decyzja Przewodniczącego ZHP nr 71/2025 z 10 listopada 2025 r. w sprawie odznaczenia Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”*.
- Tytuły czasopism – w cudzysłowie, wielkimi literami, np. „*Czuwaj*”, „*Na Tropie*”.
- Tytuły książek, filmów, programów telewizyjnych – w druku najlepiej kursywą, np. *Antek Cwaniak*, *Styl życia*, natomiast w innych sytuacjach (w szczególności w internecie) można w cudzysłowie – dla ich wyróżnienia.